

Oppdal kommune
Inge Krokanns veg 2
7340 OPPDAL

Saksbehandler, innvalgstelefon

Marte Synnøve Lilleeng, 74168224

Forlengelse av skadefellingstillatelse på to (2) jerver i deler av Oppdal kommune – 170821

Oppdal kommune v/Jenny Heggvold fikk tirsdag 17. august 2021 kl. 09:25 tillatelse til skadefelling av to (2) jerver etter muntlig dialog og søknad om forlengelse av skadefelling samme dag. Oppdal kommune oversendte en skriftlig søknad senere samme dag. Tillatelsen gjelder deler av Oppdal kommune. Bakgrunnen for søknaden var funn av to lam påvist drept av jerv, og en påvist observasjon av 3 jerver nært ett av kadavrene. En jervetispe ble tatt ut på skadefelling den 15. august 2021. En pågående skadesituasjon med dokumentert kadaverfunn, skadepotensiale og at området ligger utenfor forvaltningsområdet for jerv og at beitedyr skal ha prioritet, legges til grunn for beslutningen. Tillatelsen er gyldig til 24. august 2021 kl. 12:00, eller til det eventuelt er felt to (2) jerver. Vedtaket kan påklages innen tre uker.

Søknaden

Vi viser til søknad fra Oppdal kommune datert 17. august 2021 om forlengelse av tillatelse til skadefelling av to jerver i Kråkvassdalen i Oppdal. Søknaden begrunnes med påviste tap, et stort skadepotensial, og at Oppdal er et beiteprioritert område for jerv. Det ble den 4. august gjort en observasjon av 3 jerver i Kråkvassdalen og SNO har i ettertid bekreftet denne observasjonen.

Hjemmelsgrunnlaget

Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) og forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) danner den juridiske rammen for Statsforvalterens vedtak i saken.

Politiske og forvaltningsmessige føringer

Norsk rovviltforvaltning skal skje innenfor rammen av bestemmelsene i naturmangfoldloven og Stortingets behandling av denne, Bernkonvensjonen og den todelte målsettingen etter rovviltforliket av 2011 og 2004, og den videre oppfølging av disse.

Det nasjonale bestandsmålet for jerv ble etter behandling i St.meld. nr. 15 (2003-2004) satt til 39 årlige ynglinger, jf. Inst. S. nr. 174 (2003-2004) og rovviltforskriften § 3. Bestandsmålet for region 6 (Møre og Romsdal og Trøndelag) er satt til 10 årlige ynglinger av jerv.

Regional forvaltningsplan for rovvilt i region 6

Det er utarbeidet en forvaltningsplan for rovvilt i region 6 – Møre og Romsdal og Trøndelag. Gjeldende plan ble vedtatt av rovviltnemnda 22. mars 2018. Forvaltningsmålet for jerv i regionen er av rovviltnemnda fordelt på fylkene i regionen, med tre ynglinger i Møre og Romsdal og syv i Trøndelag. Målsettingen er at det regionale bestandsmålet (og de fylkesvise bestandsmålene) oppnås innenfor forvaltningsområdet og at bestanden skal være mest mulig jevnt fordelt.

Hele forvaltningsplanen, med bl.a. avgrensningene av forvaltningsområdet for jerv finner dere her: <https://www.Statsforvalteren.no/globalassets/fm-trondelag/dokument-fmtl/miljo-og-klima/rovvilt/forvaltningsplan-for-rovvilt-i-region-6-midt-norge-more-og-romsdal-og-trondelag.pdf>

Betingende fellingstillatelser

Rovviltnemnda i region 6 har i vedtak den 23. april 2021 fastsatt en kvote på fem betingede skadefellingstillatelser på jerv i region 6 i perioden 1. juni 2021 - 15. februar 2022. Det er så langt felt to jerver av denne kvoten, hvorav en i Fjord kommune og en i Oppdal kommune.

Prinsipper for offentlig beslutningstaking

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1):

«Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur». Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelses-områder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal imidlertid avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på annen måte eller i annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært eneste hensynet å ta, jf. også prinsippet om geografisk differensiert rovviltforvaltning. Statsforvalteren viser til rovviltnemndas vurderinger av nml. § 5 ved fastsettelsen av kvote for betingede skadefellingstillatelser på jerv i vedtak datert 23. april 2021. Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Statsforvalteren viser til at dette vedtaket blant annet baserer seg på kunnskap om artens bestandssituasjon. Vi viser til Rovdata som har ansvaret for drift og formidling av data fra det nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt. Vi viser også til vurderinger gjort av rovviltnemnda i vedtak datert 23. april 2021 om kvote for betinget skadefelling av jerv, der rovviltnemnda konstaterer i sine vurderinger at bestanden av jerv lå over det fastsatte bestandsmålet for regionen i 2020, og over bestandsmålet når tre års gjennomsnitt ble benyttet som grunnlag (2018 – 2020). Jerv overvåkes primært ved registreringer av ynglinger på hilokaliteter, samt ved DNA-analyser av innsamlet ekskrement og hår. Foreløpige data for antall ynglinger av jerv i region 6 viser 15 dokumenterte og antatte ynglinger. Antall ynglinger i 2020 lå på 17 ynglinger, godt over det regionale bestandsmålet. På bakgrunn av disse opplysningene anser Statsforvalteren i Trøndelag at kravet til kunnskapsgrunnlaget, jf. naturmangfoldlovens § 8a er tilstrekkelig ivaretatt.

Føre-var-prinsippet i nml. § 9 kommer hovedsakelig til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Statsforvalteren er av den oppfatning at det ikke er tilfellet i denne

saken, (jf. beskrivelse av kunnskapsgrunnlaget § 8), og mener derfor av føre-var-prinsippet kan tillegges mindre vekt i denne saken. Naturmangfoldloven § 10 slår fast at en påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Jervebestanden ligger over regionens bestandsmål. Dette medfører at nml. § 10 ikke tillegges vekt i denne saken. Vedtaket gjelder skadefellingsforsøk på jerv, og skal normalt sett ikke gi noen miljøforringelse. Statsforvalteren anser derfor § 11 som lite relevant i denne saken. For å unngå skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike metoder, teknikk og lokalisering som gir de beste samfunnsmessige resultater. Det åpnes ikke for bruk av motorisert ferdsel i forbindelse med skadefellingsforsøket. Statsforvalteren anser med dette at § 12 er hensyntatt.

Statsforvalterens vurdering

Rovviltforlikets punkt 2.2.19 sier at soneinndelingen skal forvaltes tydelig. Det følger av rovviltforliket av 2011, forvaltningsplanen i region 6, samt føringer fra KLD at i de områder som er definert som prioriterte beiteområder skal næringsutøverne kunne påregne at rovvilt ikke vil være til hinder for tradisjonell drift med dyr på utmarksbeite. Det omsøkte fellingsområdet ligger i sin helhet i beiteprioritert område med tanke på jerv i region 6.

Statsforvalterens myndighet til å iverksette en betinget skadefelling reguleres av rovviltforskriften § 9. Skadefelling etter 1. juni er hovedsakelig et virkemiddel for å avhjelpe akutte skadesituasjoner. Ved vurderingen av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Fellingstillatelse kan bare gis dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning slik dette er nedfelt bl.a. i forvaltningsplanen. For å vurdere dette, skal de opplistede skjønnskriteriene i annet ledd i rovviltforskriften § 9 drøftes i forhold til den aktuelle og/eller fremtidige skadesituasjonen og det aktuelle geografiske fellingsområdet.

a) Områdets betydning som beitemark

Trollheimen Søndre beitelag slipper om lag 4200 sau og lam på utmarksbeite. I Oppdal kommune ble det i 2020 sluppet ca. 45 000 sau og lam på utmarksbeite (tall hentet fra organisert beitebruk).

b) Skadenes omfang og utvikling

Denne beitesesongen er det påvist to lam drept av jerv ved Svorundfjellet. Den første ble funnet 4. august 2021, med antatt skadedato 1. - 3. august. Det andre kadaveret ble funnet 7. august (undersøkt av SNO 9. august), med antatt skadedato 6. - 7. august.

c) Potensialet for fremtidige skader

Det er mye beitedyr i området, og området er et beiteprioritert område der det ifølge forvaltningsplanen for rovvilt i region 6 ikke er bestandsmål for jerv. Forekomst av jerv i Oppdal medfører et potensiale for fremtidige skader. Det skal praktiseres en lavere terskel for å gi tillatelse til felling av jerv i dette området sett i forhold til områdene innenfor forvaltningsområdet for jerv. I tillegg nærmer vi oss en periode i beitesesongen hvor frekvensen i tap forårsaket av jerv øker. Det ble den 15. august tatt ut en voksen jervetispe i det aktuelle skadeområdet. Det kan tyde på at ungdyrene også er i nærheten og at potensialet for fremtidige skader er stort.

d) Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Siden det fortsatt er mye igjen av beitesesongen ser ikke Statsforvalteren at det er hensiktsmessig eller praktisk mulig å gjennomføre alternative forebyggende tiltak enn felling, som i tilstrekkelig grad kan forhindre skade, jf. rovviltforskriften § 9 d på dette tidspunktet. Nedsanking av dyra ansees ikke hensiktsmessig eller praktisk mulig med et så stort antall dyr, og på dette tidspunktet i beitesesongen.

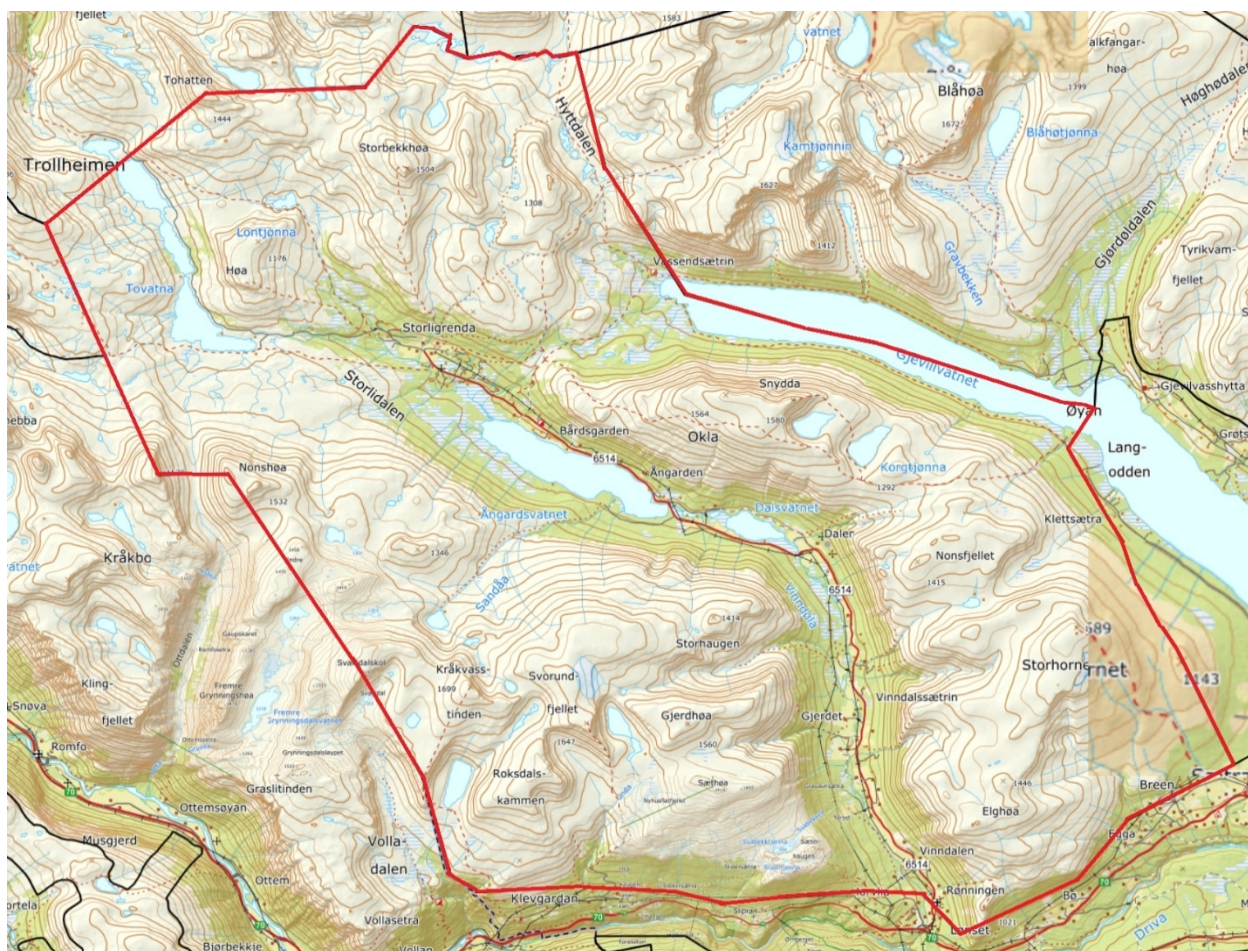
Statsforvalterens konklusjon

Skadefelling skal være et virkemiddel for å ta ut et bestemt skadevoldende individ av rovdyr, og ha til hensikt å stanse en større skadeutvikling. Det er påvist to lam drept av jerv i Trollheimen Søndre beitelag, samt med en påvist observasjon av 3 jerver (tispe og 2 unger) nært det ene kadaveret. Det er tatt ut en voksen jervetispe i området på skadefelling. Skadesituasjonen betraktes derfor som pågående og at potensialet for fremtidige skader er forholdsvis stort ut ifra et høyt antall dyr på utmarksbeite. Statsforvalteren mener at det utfra foreliggende kunnskap er grunnlag for å forlenge tillatelsen som ble gitt på 3 jerv 10 august, og gir dermed tillatelse til iverksetting av skadefelling på to (2) jerv i deler av Oppdal kommune.

Vedtak

Med hjemmel lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 og § 77, jf. forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt § 9 gir Statsforvalteren i Trøndelag skadefellingstillatelse på to (2) jerver i deler av Oppdal kommune under følgende forutsetninger:

1. Fellingstillatelsen gjelder fra og med tirsdag 17. august 2021 kl. 09:25 til tirsdag 24. august kl. 12:00.
2. Tillatelsen gjelder innenfor Trollheimen Søndre beitelags beiteområde slik det er nedfelt i Kilden (kilden.nibio.no, se kart under).

Figur 1 Området skadefellingstillatelsen gjelder for er tegnet med rød linje på kartet.

3. Skadefellingstillatelsen gis til Oppdal kommune, og kommunen må oppnevne fellingsleder som har ansvaret for selve fellingsforsøket. Alle som deltar i fellingslag, skal gjøres kjent med dette brevets innhold. Sammensetningen av fellingslaget skal meddeles Statsforvalteren i Trøndelag før jakt iverksettes.
4. Ved felling av jerv skal det nyttes våpen og ammunisjon godkjent for lisensfelling av jerv.
5. Felling eller forsøk på felling av jerv skal omgående meldes til Statsforvalteren i Trøndelag på telefon 930 60 221. Meldingen skal inneholde opplysninger om tid og sted for fellingen, og fellingsstedet skal kunne påvises dersom Statsforvalteren krever det.
6. Kommunen kan søke om dekning for direkte og dokumenterte kostnader med fellingsforsøket begrenset oppad til kr 30 000,-, jf. rovviltforskriftens § 9. Budsjettrammen for godtgjøring i forbindelse med fellingsforsøket settes til kr 56 000,- (fem personer pr. dag i syv dager á kr 1 600,-).
7. Den/de som sårer jerv under forsøk på felling i henhold til tillatelsen, plikter å gjøre det en kan for å få avlivet jerven. Statsforvalteren i Trøndelag og nærmeste politimyndighet skal uten opphold underrettes. Statsforvalteren avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på felling eller jakt skal bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk. Vedkommende plikter å forvisse seg om påskutt dyr er truffet.
8. Jerv som blir felt på denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt jerv uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet.
9. Dersom det ikke er mistanke om noen uregelmessigheter ved felling som kan medføre politietterforskning, er fellingsleder ansvarlig for at felt jerv ivaretas og håndteres etter instruks for ivaretagelse av døde rovdyr (<http://nidaros.nina.no>). Dersom det i motsatt fall er grunnlag for å påregne behov for etterforskning skal dyret ikke åpnes og ikke flyttes fra fallstedet. Statsforvalteren og politiet skal da underrettes snarest.
10. Felling og forsøk på felling i henhold til denne tillatelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35.
11. Statsforvalteren i Trøndelag kan til enhver tid trekke tilbake fellingstillatelsen.

Klageadgang

Dette vedtaket kan etter reglene i forvaltningsloven påklages innen tre uker etter at avgjørelsen er mottatt/ gjort tilgjengelig på www.miljøvedtak.no. En eventuell klage rettes til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren. Klagen skal nevne det vedtak som klagen gjelder og nevne den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og eventuelle opplysninger av betydning for saken bør nevnes.

Med hilsen

Anne Sundet Tangen (e.f.)
fungerende klima- og miljødirektør

Marte Synnøve Lilleeng
seniorrådgiver
Seksjon naturmangfold

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Miljødirektoratet	Postboks 5672 Torgarden	7485	TRONDHEIM
Holtålen kommune	Bakkavegen 1	7380	ÅLEN
Statens naturoppsyn	Postboks 5672 Torgard	7485	TRONDHEIM